

KIADÓ HIVATAL:

Belicey-ut 4. szám
hova a előfizetési pénzek
hirdetések és minden a ki
adóhivatalt érdeklő közle
mények küldendők.

Nyittdárban egy sor
közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyo
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. — krt

Félévre 2 frt. 50 kr

Negyedévre 1 frt. 25 kr

SZERKESZTŐSÉG

Belicey-ut 4. szám
hova a lap szellemi rész
illető közlemények kül
dendők.

Kéziratok nem
adnak vissza

Hivatalos közlemények.

8687/99.

Hirdetmény.

A köztenyésztésre szánt bikák sertéskanok és kosok f. évi december 13 án d. e. 10 fog-nak a mezőgazdasági bizottság által a község házában megvizsgáltatni.

Felhívtnak tehát az apaállat tulajdono sok, hogy ha bikáikat, sertéskanjaikat és kosait köztenyésztésre akarják használni ezeket a vizsgáló bizottság elé vezetni elne mulasszák.

Szarvason, 1899 nov 14,

Az előjárók nevében:

Dancs,
első jegyző.Kovács,
t. bíró.

A gyengék védelme.

„Akiknek a gondviselés kedvező helyzetet juttatott, azoknak nem lehet nevesebb feladatuk, nem lehet szebb kötelességük, mint segíteni, istapointi, gyamolítani azokat, akiknek nincsen egyebük, mint a két kezük, azzal keresik becsületes kenyerüket.”

Ezeket a szavakat az új munkástörvények bizottsági tárgyalása alkalmával mondotta el Darányi Ignacz földművelésügyi miniszter.

Szép szavak, amelyek minden körülmény között tetszésre tarthatnak számot, De most ezeknek a szavaknak kerete is van: a mun-

kástörvény. Hátterük is van: a mezőgazdasági nép védelme, erkölcsi, szellemi és anyagi téren. Darányi miniszternek joga volt azt a frázist használni, hogy a gyengék segítése nemes feladat. Ő minden vonalon bebizonyította, hogy ezt a hangoztatott feladatot csakugyan átérzi s teljesíti is. Jegyezzük fel tehát a miniszter szavait, mert példaadásokban gazdag tevékenysége súlyt kölcsönöz azoknak.

Ezek a szavak két irányban jellemzik a helyzetet. Először is nagy fordulatot jelentenek a szociál-politikai téren.

Sőt egy teljes fordulatot; mert nem is oly régen még a szociális kérdésekkel az ördög sem törődött. Egy-egy abrandozó mindig akadt, akinek fájt a szegény ember baja, de a nagy tömeg idegrendszerére nem vett tudósítást arról a fájdalomról. A nagy tömeg éni sietett s azok, akik a legokosabban tudtak élni, kartebe léptek. Az, ami a közgazdasági életben vagy harmincz esztendő óta történt, nem egyéb merő karte-gazdalkodásnál. A pénz győzött olyannyira, hogy a mai generáció már azzal a tapasztalattal nőtt fel, hogy pénzért meglehet szerezni mindent, erkölcsi előnyöket, gazdasági érdekeket és közkárosító előjogokat. Legalol pedig a munka maradt a küzdelemben, amely értékét veszítette és a boldogulás reményét sem nyújtotta már a becsületes erőlködés fejében. Darányi miniszter egy lobogóról beszélt, a liberalizmus lobogójáról, amely alatt az emberi jogok kiküzdésének vívmányai véghezmentek. Igazságos szeméi bizonyára meglátták azt is, ami ennek a lobo-

gónak az árnyékában történt... De mi nem rekriminálni akarunk.

Hogy rossz dolga van annak, aki legalul maradt, azzal bizony azok törődtek legkevesebbet, akik legfelülre kerültek. A magára hagyott, kiszíjolt, elgyámoltalodott szegény embert aligha vették olyan nagyon észre, ám ez nem várta meg, hogy felfedezzék, hanem feltámadt magától és a lábára lépett a társadalomnak. Ez az érintés már fájni kezdett a nagy tömegnek de az idegrendszer még mindig tökéletlenül működött, mert a lábnyomás a bosszúság és nem a részvét visszahatását keltette. És meg kell jegyeznünk, hogy akkor a nagy tömeg uralkodó hangulatai a megtorlás eszközeihez fordult volna legszívesebben, meg kell ezt jegyeznie különösen Darányinak, hogy ne legyen igazságtalan s ne tartsa magát jelmondatával együtt a régtől uralkodó szellem pusztá megnyilatkozásának.

Mikor aztán a lábnyomás elmondta, hogy a szegény ember élni akar s az akaratával élni is tud, egy jelszót kaptunk fel, hogy hogy „fogalkozzunk a néppel!” Ez a jelszó volt a szociális politika postagalambja. Darányi miniszter küldözgetett ezzel apró dolgokat a népnek: itt egy tenyészállatocskát, ott egy kis penzsegélyt, amott egy kis jó tanácsot. Mi voltunk azok, akik mindezt a kiseszközök politikájának neveztük. A „nagy tömeg” pedig éit tovább rendületlenül, sietett vagyont szerezni s engedte magát megostromolni fogva tartott előjogaiért. Ezt nem szabad felednie Darányi

TÁRCA.

Árnyak.

I.

Szentirmay Olga kiköszörözte a hetedik kérését is. A hetediket — Szél Bandit — talán szerette. Hanem ez meg olyan szegény volt, mint a daily gazdag Szentirmay Olga. S a gögös büszke nemesi család tüzes szemű sarja, a hűhatára híres szépség, nem elégedett meg forjúl egy jó táncossal, egy szellemes udvarlóval, egy ábrandozó poétával, ki ugyan egyre másra cselekszi a verseket, de annál kevésbé tarad a harmadik szigorlatának a megszerzésén.

Szentirmay Olgának ugyan nagyot dobant a szíve mikor ki vágta a nemet, hanem mikor tükör elé állott s végignézett a féleje mosolygó lejedelmi alakon, daczosan dobantott a piczi lábával a parketre:

— Ejh . . . találok én még minden ujjamra hatot! . . . Szerettem? . . . Aligha. Tetszett, onnyi az egész, szeszély, mint a minő nálam nem ritkaság, . . . egy kis szerelmi hóbort . . . hisz ez is fiatal leányoknál fordul elő . . . s bizony még senkinek se repedt meg a szíve egy holdimádó, füllengős poéta után.

Szél Bandi pedig a kiköszörözés emlékére szeretőt nagyot mulatott.

Mikor már harmadik éjjel foly a vigalom, oda-állította Bélát a Szentirmayék ablaka alá s a szerelmes ibolya-illatos tavaszi szellő, valami mámoros édes forró szerelmi hangokat lopott az álmodozó fiatal leány szobájába . . .

Soha se sirt oly keservesen a Béla hegedője . . .

soha se beszélt oly szenvedélyvel a négy hur, oly igaz hangokon a száraz fa.

A Szentirmayék aranyhajú Olgája felrezzent habos pirnái közül s Isten tudja miért sajnálni kezdé, hogy kosarat adott a fiatal mezei jegyzőnek.

És a hogy a szivrázó nóták utolsó akkordja is szerteszállottak a tavasz, hajnali levegő csendjében odabourult a fehér zsalus ablak párkányára s a szeme szivárványán keresztül nézett a hajnali homályban elmosódó alakok után . . . soká . . . soká . . .

Szél Bandi pedig meglegedve a lumpolást, gondolt egyet, a falhoz vágta a jegyzői pennát s felment Pestre leszigorlatozni.

Három hónap alatt meg volt a doktorátusa. S a helyett, hogy vissza ment volna a fehér zsalus ablak elé s újra elluzatta volna a Szentirmay Olga nótáit, beállott egy fővárosi lap szerkesztőségéhez s irt . . . irt oly gyönyörű, oly ész bontó verseket, mint a minők csak egy oly szívből fakadhatnak, hol lángol a szerelem pokla, hol átkozódik a fájdalom, hol tombol, jajgat a keserűség, minden sorában zengett a szerelem tündérhárfa . . . minden gondolatában izzott, lobogott a szenvedély lángja . . . Bámulták ezt az embert, ki ily hatalmas erővel, ily fékezhetetlen tüzzel szórja szét szenvedélyes lelke gyémántjait a világnak . . . Ünnepeleik a nevét; ábrándos lelkének gyöngyöi a nép ajkára szálltak s a pásztor tüzek harmvadó üszkénél, a szerelmes lányok bíbor-piros ajkáról szált, szált a dal az égnek . . . az ő dalai! . . .

A névtelen fiúból híres poéta vált, hatalmas, viharos lelkű költő, ki ha kell beszél csalogányra, az erdő dalosaival, de tul is dörög szenvedélyes szava a vihart. Az élet boldogtalanságának nagy Malströmjében fejlődött óriássá. Mi elsepri a gyengét, az felemelte, mi megbénítja a tetre kész kart, az megacélozta izmait.

És szált . . . szált . . . a pusztán száltében hosszában a legszebb, a legszenvedélyesebb dal . . . az ő dalai . . .

II.

Szentirmay Olga élte a világot. Táncolt, mulatott s ugyancsak pusztított a férfi szívekben. De mintha valami keserűség, valami maró szatira irányítaná minden tettét. Magához bolondítja a szezon legdivatosabb gavalérlját, egy egy tüzes tekintettel, egy egy kellő helyen alkalmazott sóhajjal elvakítja s midőn a legvakmerőbb rohamra készül, midőn azt hiszi, hogy már csak egy ölelés s karjaiban van a pár ezer holdas mennyország Szentirmay Olga felkaczag, gunyosan metszőn keserűen s a szerelmes udvarlónak elszáll a szerelme, füstbe megy a reménye, a pár ezer holdas birtokról alkotott rózsaszínű illúzió . . . Hire szált hogy jégszívű, kaczer századvégi leány, tele gunyval, göggel, malicziával, ki magával viszi már a ruhája fodrában a tragédiát . . .

Pedig Szentirmay Olga nem volt se jégszívű, se kaczer se századvégi. Álmatlan éjszakák homályos hajnalán, midőn vérvörös csikosan nyílik meg a tullegek mögött a keleti ég, ugy elábrándozott egy egy lázongó költeményen, egy egy forró hiszi, mit az a vakmerő tekintetű fiatal ember irt, kinek kopottas fényképét ezerszer hinti tele szerelmes ajakának, szerelmes csókjával. Hogy ölelné, mily leirhatatlan vágygal temetőé forró karjai közé, ábrándos homlokáról hogy üzné el puha ajka csókjával a fájdalom szürke boruját?

És ilyenkor összerázkódik, mint a kit a késő ősz hűvös fuvalma üt homlokára. Szívét agyát ellepi egy szenvedélyes percednek, egy fékezhetetlen fellángolásnak lecsillapított emléke . . .

Tágra nyílt szemekkel bámult maga elé s ugy tetszik, hogy az a bronz szatyr, mely ott ül az asztalán szemébe vigyorog utálatos kaczagással, a vihogó szél

miniszternek s egyáltalán nem igazságos dolog, hogy az a bizonyos lobogó az ő alakjából csak egy szikrányit is eítakarjon. A kisexisztenciák védelmi politikáját ő kezdeményezte ő is csinálta meg.

A szociálpolitikai irányelveket lassanként nemcsak működési programjába szőtte bele hanem beleszővette törvényhozási alkotásokba is. Ehhez bármely lobogónak is édes-kevés köze volt. A nagy tömeg engedett történni a lobogó alatt annál inkább, mert a mi történt, az aránylag kevésbe is került. Hanem igenis a nagyközönségben, a nem hivatalos közönségben találta fel Darányi buzgó munkatársait.

Bizonyára kellemes emlékei közzé fogja sorozni a miniszter, hogy a társadalmi tevékenység, a szintén gondokkal terhelt gazdasági közönség a szociális segítségére oly buzgalommal és önzetlenséggel, a mi kevésbé súlyos gazdasági viszonyok között is tiszteletet érdemelt.

Ez a legjobb bizonyíték amellett, hogy szép törekvéseinek megértése a köztudatba is átment, sőt az még a politikai érzületek ellentétjeit is képes volt kiegyenlíteni a feladat érdekében. De ezzel egyszersmind be kell ismerni azt is, hogy a munka eredményét nem sajátíthatja ki semmiféle hivatalos lobogó, abból részt méltán azok követelnek, a kik az emberi jogok nagy és közös lobogója alatt munkálkodtak a nép boldogulásáért, tisztán nemesebb érzületeikre s a kor intő szavára hallgatva.

Ezzel a megjegyzéssel tartozunk nemcsak azért, hogy a társadalom betöltött szerepét is megjelölhessük a Darányi által megkezdett munkában, hanem azért is, hogy ramutathassunk a beállott fordulatra. A fordulat éppen abban áll, hogy az, amit Darányi a gyengék jogáról és az erősek kötelességéről mondott, az ma már áthatott a közéletnek abba a rétegbe is, a honnan a magasabb megbízások szolgáltatni szoktak s a hol a politikai irányváltások keletkeznek. A közélet szociális kérdésekre megérett és fogékonnyá vált, közel kell tehát már lenni az időnek, amikor a hivatalos Magyarország is utána érik a felébredt köznéppel s a szociális politika: a munka védelme, megbecsülése és tiszteletben tartása minden vonalon érvényesül, intézményszerű és törvényes biztosítékokban.

A Darányi szavai azonban más irányban is jellemzik a helyzetet. Nemcsak a jellemző, hogy a szegény emberek ügyét népszerűvé

tette, hanem az még talán jellemzőbb, hogy a szegény emberek ügyei őt magát tették népszerűvé. Molott a földbirtokos osztály is alig tért még magához a gazdasági válság okozta meglendülésből. Sőt azt sem lehetne mondani, hogy túl van már a válságon és eljött volna annak ideje, mikor sorsát biztosítva látva, nyugodt kedéllyel siethet rendet csinálni a szomszédos portákon. Abban a korban, mikor életszabály, hogy mindenki a saját ügyét tartsa elsőnek, a jogosult önzésnek egy gondolatát is kereshetjük a szociális kérdések előtérbe helyezése mögött.

A gyengék védelme ugylátszik a gazdák között olyan jelszó, amelynek szívesen hódolnak, mert hiszen évek óta gyengének érzik magukat. Szívesen adjuk tehát fejünket a gyengék istápolására, remélve, hogy e munkaközben ránk is sor kerül. Méltányos is, czélszerű is, hogy elsősorban a legkiválóbb elhatalmasodások orvosoltassanak s a leggyengébbeket igyekezzünk behelyezni a tisztas megélhetés és boldogulás emberi jogaiba. Logikusan így vehetjük meg alapját olyan rendszernek, a melylyel majd a boldogulás kisajátítva tartott előjogait nyirbálhatjuk meg.

A Darányi szavai és a Darányi népszerűsége olyan változást jelentenek, amely bizalommal tölthet el. Ő a gyengék védelmezése közben vált erőssé s bizunk benne, hogy e munka folytatása közben a magyar föld jogos érdekei is erősödni és nyerni fognak.

B. B.

Közgyűlés.

Szarvas községi képviselő testülete a folyó hó 22-én délután rendkívüli közgyűlésre gyűlt egybe. Ezen közgyűlésre négy rendbeli tárgy tűzött ki tárgyalás alá.

1. Az üres beltelkek eladása iránt létrejött 4 rendbeli adásvételi szerződést a közgyűlés nem hagyhatta jóvá, mert a képviselő testület nem volt jelen a törvény által megkívánt számban. A szerződések megerősítése egy, 30 nap múltán tartandó közgyűlésre tűzött ki tárgyal.

2. Békéscsaba megye az iránt kereste meg Szarvas város képviselő testületét, hogy a község minden tizedében egy bábai állás szerveztesse. A képviselő testület az állásokat szervezte.

3. Sárkány Ferencz főpénztári ellenőr, Veles Tamás főadóvégrehajtó, Liska István, Szarka János és Golián János községi adóvégrehajtók a hivatalos esküt a közgyűlés előtt letették.

4. A közgyűlés 152/899 számú határozata folytán, a kákai és siratói volt közlegelők felosztása által szükségelt új kataszteri munkálatok költségeire a község által előlegzett 880 forint munkadíj megtérítésének ügye a mai közgyűlésre lett kitűzve. A képviselő testület a felmerült 880 forintnyi összeget az illető érdekelt birtokosság által megtérítendőnek határozta, s a földbirtok irányában leendő kivétel eszközölésével Golián Soma adóügyi jegyzőt bízta meg.

Mint időközben beérkezett ügy került tárgyalás alá Deutsenschmidt András volt községi állatorvos kérelme, melyben évi 200 forint kegydíjat felemeltetni kéri. A közgyűlés a kérelemnek helyt nem adott. Kontúr Béla bejelenti, hogy virilisi jogát Szirmay L. Arpád mint megbízott által kívánja gyakorolni. Ugyazintén Kontúr Kornélia Liska János által a szarvasi főgymnasium pedig Mikolay Mihály, mint megbízottja által való képviseltetését jelenti be. A közgyűlés ezen képviseltetések tudomásul vette s közgyűlési tagok névsorát ehhez képest kitgazitani rendelte.

A község előjárósága jelenti hogy mélt. Bárány Könyvszenter Herman nagybirtokos a szarvasi menház javára 1000 koronát ajándékozott. A közgyűlés az adományozást jegyzőkönyvi hálás köszönetének kifejezése mellett tudomásul vette.

Végül a puszták megszüntetésének és a község kötelekbe leendő fevételének ügye került a közgyűlés elé. — Ugyanis Szarvas község határában a „puszta” elnevezés alatt álló földbirtokok ez ideig a község közterhehez régi kiváltságos jogaik alapján felényi összeggel járultak hozzá; miután ezen puszták tényleg megszüntek, vagyis parcelláztattak és a birtokosság között felosztattak, a közgyűlés elérkeztnek látja az időt arra, hogy arra kiváltságos jog megszüntetessék s az eddig „puszta” elnevezés alatt levő földbirtokok a község kötelekbe a rájuk háramló egész teherrel felvétesse. Főczélból az ügyet egy, 30 nap múlva tartandó közgyűlésre tűzi ki tárgyalás alá.

Ujdonságok.

— Választmányi ülés. A helybeli polg. leányiskola választmánya f. hó 19-én Havivár Dani alelnök elnöklété mellett ülést tartott. Achim Ádám, elnök

mely odakünn az ablak üvegeit ostromolja, a fülébe menyedő, hogy gyáva, hogy nyomorult . . .

Ejféltájon hajnali órában fülébe zsong a lomb . . . az akác . . . épen úgy, mint akkor . . . akkor, midőn szenvedélyes lelkének, az erőiben repülő, lázongó vérgomolyának ellentétlani nem tudott . . .

S mily nagy csalódással vált a megismert ismeretlen? . . . De nem tudja senki; a pásztorkák másik hős, már csendes lakója egy szebb világnak . . . a szerencsétlen valami lovagias affair miatt golyót röptetett az agyán át . . . mégis látja, újra látja ezerszer látja. Ha elragadja a nappal visszahozza az éj, s a vizió sohasem teljes. Új, meg új variációban reszket szeméi előtt a legszomorubb emlék s agyának minden kis sejtcskéje, idegeinek minden szála, minden csopp vére, újabb és újabb mozzanatot színez arról a boldogan boldogtalan óráról . . . Hisz vihar volt az egész, förgőssél, mely azért, hogy toványargalt, magával ragadta a leánylombok káprázatos fátyolát is . . .

S mintha egy vándor, fehér arcú meredne reá a feketeségből, mely számon kéri a boldogságát, mintha egy üntüztől felemésztet szempár villogna a lelke mélyébe s egy keserűen csengő hang csalná ki a pirt-fehér orozájára . . .

S érsi, hogy szeret, hogy mámoros lelkének minden parányával rajong az inspirált költőért, kinek azért oly szomorú a lantja, az élete, mert szatán az álomkép után bolyong, kit valaha bűni remélt . . . s ki elszált arózpült a karjai közül . . . S ilyenkor két parányi kezei között szoritja szökefűtös fejét Szentirmay Olga s hiába csitítja csillapítja szenvedélyes lelke háborgását csak sír, csak zokog ott belől valami, ami úgy fáj, úgy éget s a mi gyógyulni nem akar soha . . . soha . . .

III.

Végig borult az est az ordón . . . Egy-egy csillag, tűz tört át a fák koronáin, egy-egy röpke szél suhan, a fűszálakon át . . . köröskörül csend . . . nagy csend . . .

A kibuvó hold sápadt fényénél egymásra néstek két szenvedélytől égő szempár szórta egymás ellen vakító sugarát . . .

A férfi hangja bukott át a homályon!

— Nem én vagyok itt, hanem egy szomorú árny kit cselekedni látnak, beszélni hallanak. Eljöttem érte! . . . Tudod ki vagyok, szeméid csillogásából látom szerelmed mélyét, eljöttem, hogy elvigyelek az én világhoz . . . A mit eddig tettem, érte tettem, mindou sorom, minden gondolatom a te utánad való szerelmem sugalta . . . Erős vagyok, hatalmas vagyok, szörj le magadról aranyat, gyémántos éket, földiszilteket én mint egy fejedelem! . . .

Zugott az erdő . . . zúgott a lomb, a fellegek mögül előbukkant teljes pompájában a hold s csillogó féhérséggel ragyogta be a tájat . . .

Szentirmay Olga sohasem volt szebb, mint e perczben. Ruhája biborszínű, krepje egy simult termete köré mint a hajnal sugarától izzó vizeseppek a hullámkeheléből felbukó folyamutúndérhez . . . A mélyen kivágott ruha csipkéiből vakmerően domborodott elő két vakító féhérségű halma keblének. Hullámos haja végig karikázott a vállain, sarkáig omolva. Reszketett. Két meleg karját valami mámoros boldogság kéjével feszíté szét a hullott a férfi szeles melle felé.

— Nem, nem, nem lehetek a tied, nem az vagyok a ki voltam, nem vagyok méltó hozzád, a te nagy nevedre

Egy szenvedélyes percz . . . az a tavaszi levegő . . . gyenge voltam . . . végem van . . . itt, itt a lábaid előtt könyörgöm hozzád . . . ne gyűlölj . . . ne vess meg . . .

Fuldokló szavát otkapkodta az erdő szele.

A férfi Ábrándos szeméi fénytelenre váltak, eltasztá magától a szenvedélyes leányt, s mintha a tekintetével át akarná szerezni lihegő:

— Megőrltél? . . .

Az a sápadt arc, a földre szegezett tekintet pedig elmondta mindent . . .

Szólni akart, nem tudott, valami rokedtes hörgés tört elő a foga közül.

Elfordult, a szemé szívárványán keresztül bucsut int a térdeplő leány felé s támolygó léptekkel indult az erdőnek . . .

— Te . . . te! sikoltja felé a leány, de az már nem hall semmit, sötét silhoutját elnyeli a homály.

Az erdő zúgott . . . zúgott! . . .

IV.

A hogy feltűnt a fiatal költő, úgy alá is hullott a semmiségbe. Nem tudtak róla semmit, talán elzúllott vagy valami kis hivatalban szaporítja a proletárok seregét. Szentirmay Olga még leány. Nem ment férjhez pedig azóta is sok kérője akadt. Hogy mért, nem tudják. Talán az erdő tudna feleletet adni, de vajjon ki érti az erdőzúgást? . . .

halála felett jegyzőkönyvileg fejezte ki a bizottság részvétét, majd határozattal emelte, hogy f. hó 25-én elnökválasztó közgyűlést tart. Az ülés az igazgató pénztárosnak a tanév eddigi eseményeiről szóló jelentésével ért véget.

Tanítóink gyűlése. Vagy hét éve annak, hogy városunknak három hitfelekezeti tanítószáza, a kikhez legutóbb a közönségi tanítók is csatlakoztak, önálló, szabad helyi tanító-egyesületté alakult. E lelkes gárda azóta lankadatlanul fáradozik egyesülete fejlesztésén, felvirágoztatásán, és a tagok, kiknek száma ez idő szerint negyvenre szaporodott fel, kitartó munkássága példás áldozatkészség és öszszetartásos fényes tanúbizonyság arra nézve, hogy lelkesedéssel, szorgalommal és öszszetartással a szerényebb és kevésbé erősek is áldásos munkát teljesíthetnek. Az egyesület legkedvesebb eszménye az „Eötvös-alap” és a „Tanítók-háza” gyámolítása mellett tagjainak önképzésére is kiváló gondot fordít. Külön olvasó termében ez idő szerint 200 kötetre felszaporodott könyvtárának s 12 pedagógiai s egyéb jellegű lapoknak rendelkezésre bocsátása mellett alapszabályai értelmében két havonként tanulás-egyesületet szokott tartani s egyéb egyesületi ügyeinek elintézésére pedig a szükséghez mérten rendkívüli közgyűléseket tart. Ilyen közgyűlése volt nov. 19-én is, melynek lefolyását a következőkben registáljuk: A szarvasi helyi tanító-egyesület nov. 19-én rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlés Molnár János elnök rövid megnyitói beszédével vette kezdetét, aki kártársait további öszszetartásra buzdítva, egyúttal örömet fejez ki azon körülmény felett, hogy a még más egyesületeknél folytonosan közönyösségről panaszkodnak, a tagokat büszsággel hajtják a gyűlésekre s a vagdijhátrálók ijesztő módon szaporodnak, a szarvasi helyi tanító-egyesületnél e tekintetben kifogástalan rend uralkodik. Nincs szükség lelkesítő beszédekre, zengzentes elnöki megnyitókra, hangzatos bombasztokra, mert a tagok, hivatásuk indatában, az egyesület iránti érdeklődésüket s kötelességeiket nemcsak szóval, hanem tettel is bizonyítják és teljesítik. A megnyitás után ugyanezek az elnök számolt be a „Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának” aug. 20-án Budapestben tartott gyűlésének lefolyásáról, lelkesedéssel emlékezvén meg a magyar tanítószáz vezérferfiainak követezte méltó öszszetartásáról. Indítványára az egyesület Péterfi Sándor, Lakics Vendel, Ujváry Béla, Dr. Gósz József iránti hálás elismerését és köszönetét jegyzőkönyvileg is nyilvánította. Az „Eötvös-alap” módosított alapszabályait ismertetve, örömmel jelenté, hogy a magyar tanítószáz gyermekeinek hajlékát a „Tanítók háza” kiküldött társával együtt megnezték. „S ma — ugymond — a mikor e házat egy illusztris bizottság ünnepélyességgel megnyitja s a használatnak átadja, a magyar tanítószáznak eme kiváló örömtünetét nem öröközhetők meg megvárniak szobben, mint azzal, hogy a magyar tanítószáz legnagyobb jöltevejének, legtaradhatatlanabb és legfeszitlenebb munkásának, apostolának, atyjának, az „Eötvös-alap” és a „Tanítók-háza” megteremtőjének Péterfi Sándornak az arcképet olvasótermünk számára nagy képhez rajzoltatjuk, hogy őt folyton magunk előtt látva, fenkölt gondolkodásán, nemesszívűségén, lankadatlan tevékenységén, öszszetartásán buzdulva, erős kitartást s akaratot nyerjünk hasonló erények gyakorlására s feltett szándékaink teljesítéséhez. Az indítvány élénk tetszéssel s helyesléssel találkozván, határozattal emeltetett. Határozattal mondatott ki továbbá, hogy az egyesület 1900-tól minden rendes tag után három koronát fizet az „Eötvös-alapra” s miután mint alapító a négyeszedik koronás alapítóját lefizette, az alapszabályok értelmében külön helyi gyűjtő és kezelő bizottságot szervezett, illetve ezen bizottság teendőinek teljesítését egyelőre az igazgató választmányra bízta. A tagok felhívták, hogy a „Tanítók háza”-ra felajánlott ezer koronás alapítvány fedezésére aláírt öszszégeket még ez év folyamán beszállítsák. A közgyűlés második tárgyát Rezev Sylvius kir. tanfelügyelőnek az egyesület elnökségéhez küldött átiratának s a hozzácsatolt miniszteri rendeletnek felolvasása képezte, a melyben az egyesület véleményezésére hivatik fel az osztatlan népiskola tantervének szükségességét illetőleg. Ezen ügyben való megállapodást illetőleg Molnár János, Bodnár József, Paulónd János és Brusznyczyk Pál tagokból álló bizottság küldetett ki, megállapodásuk bejelentése, bevértván egyik legközelebbi értekezleten. Mocsányi Ágoston és Szikszay János egyesületi tagok tanítói állásukról lemondván, nyugalmomba vonultak, s a közgyűlés, hosszú időn át kifejtett szorgalmuk és munkásságuk iránt elismerését jegyzőkönyvében is megörökíti s őket nagy lelkesedéssel az egyesület tisztelt tagjává nyilvánítja. A szarvasi népiszkolák érdekeinek megfelelő földrajz megírására kitűzött pályázat határideje a folyó tanév befejezéséig lett megállapítva. Indítvány folytán határozattal kimondattott, miszerint az „Eötvös-alap”

által kiadandó Báró Eötvös József Szász munkái díszkiadásban az egyesületi könyvtár számára megrendeltesse. Az „Eötvös-alap” helyi gyűjtő és kezelő bizottsága felkérte, hogy az alap gyarapítása céljából táncszal egybekötött szimfoniadást rendezzen. Kürtössi József közönségi tanítónak s Szabó Lajos Zs. csabai ág. ev. lelkésznek az egyesület könyvtára gyarapítására adott ajándékaikért nem különben Bodnár József slójd tanítónak azon szives figyelemért, hogy az egyesület olvasó termét saját készítésű ruha fogásokkal szerelte fel, jegyzőkönyvileg köszönetét nyilvánította. Az elnök megbízott, hogy az újonnan megválasztott kártársakat hívja fel az egyesületbe való belépésre s utánok az „Eötvös-alapra” szóló tagadói díjat ez évre is befizesse. Legközelebb tartandó értekezletnek a napja nov. 16-ára állapított meg, a mikorra előadóként Toth Kálmán „Előre” című költeményének tárgyalásával Paulónd János, Czukrasz féle phonomimikai olvasás tanítási módszer bemutatásával Brózik Lajos, a Franklin Társulat által kiadott „Térkép vázlatok” ismertetésére Simkovic Pál egyesületi tagok vállalkoztak.

Esperességi gyűlés. A helyi ág. hitv. ev. egyházmegye 1. évi nov. 29-én Tót Komlóson rendkívüli közgyűlést tart. — A közgyűlés d. e. 9 órakor kezdődik. — November 28-án d. u. 5 órakor előértekezlet lesz. — A közgyűlés tárgyai: 1. A felügyelő megnyitja a közgyűlést. — 2. Megalakulás; igazolás. — 3. Az esperes jelentése; ezzel kapcsolatos ügyek. — 4. Bizottságok kiküldése: hírványok, kérvények ügyében. — 5. A szarvasi egyház kérvénye új lelkészi hírvány ügyében. — 6. A szarvasi egyházból az istenítisztelet sorrendje ügyében beadott felebbzés. — 7. A szarvasi főgymnasium felügyelő bizottságának jegyzőkönyve. — 8. Az egyházmegyei törvényszék kiegészítése. — 9. A segélygyűltői számvizsgáló bizottság kiegészítése. — 10. A bizottság jelentése a szarvasi lelkészi és tanítói segélygyűltői ügyében. — 11. Vegyesek, bizottsági jelentések. — 12. Netáni indítványok. — 13. A következő gyűlés helye. — 14. Hitelesítők.

Közgyűlés. A helyi polg. leányiskola rendkívüli közgyűlése tegnap ejtette meg az elnökválasztást. melynek eredménye a következő: Elnöknek egyhangilag Havár Dani lett megválasztva.

Uj segéd lelkész. Klinkó Pál lelkész, ki már néhány év előtt a helyi ág. h. ev. egyház s. lelkésze, e hónap újra visszatért régi állomására, s most Pleskó István lelkész oldalán végezi a kápláni teendőket.

Utazásunk esatornázása. Amihez városunk előjáró-ága már évek óta készült, azt most nagy buzgalommal hajtja végre. Az utazás vad vizeinek leveze tésére ugyanis ásatja mindkét oldalán a levező árkokat, arra kötelezve a háztulajdonosokat, hogy házuk előtt az árok fölé hidat készítsenek. Ez is egy fontos lépés városunk csinosításának és egészségének emelésére.

Lelkészi jelölés. A csabai, az ország legnagyobb ág. ev. gyülekezetében szervezett negyedik lelkészi állásra hétfőn ejtetett meg a jelölés. Az állásra heten aspiráltak. Az elnökség ajánlatára az állás-választás után töltik be, de a jelöltektől a próba szónoklat tartását nem kívánják. A presbyterium titkos szavazás útján Csepregy György tiszkecsvarasdi és Knyi bár Károly ottlakai levitát jelölte 29 és 31 szavazattal. Kapott még Leszich László tóthahelyesi lelkész és Bodnár s. lelkész is szavazatot. Az esperes pedig Liffa János szemlaki és Gálk Mátyas apateleki lelkészeket jelölte. A választás ma november 26-án délelőtt ejtették meg.

Presbyteri gyűlés. A helyi ág. hitv. ev. egyház presbyteriuma az elmúlt pénteken nov. 24-én gyűlést tartott. A gyűlésen elhatározottak, hogy az egyházközség kérvényt nyújtson be az egyházmegyei közgyűléshez az iránt, engedné meg, hogy a „Szilvágyi” féle alap, mely a magyar templom alapra lett adományozva és ma tizenháromezer trtra szaporodott, hagyassék meg az öszszeggel alapítványnak, kamatai azonban az egyház céljaira fordítsanak. Az ő szőlői iskolát illetőleg, a hol 70-80 növendékre készült tanteremben 195 növendék szorong, kimondta azt hogy a gyermekek felváltva járjanak iskolába egyik nap egy csapat, másik nap más csapat. Az egyházmegyei gyűlésre kiküldötték, Havár Dani lelkész és Zsiványi János igazgató lelkész mellé Lustyik János, Conka Pál, Borzulya Pál, Ruzsicska György Tóth Pál Maczonka. Medvegy Mihály egyház tanácsosok lettek megválasztva.

Disztlés. A polg. leányiskola önképzőköré nov. 19-én Erzsébet királyné emlékezetére dísz ülést tartott.

Halálozás. Zim Mibály közönségi kézbesítő folyó hó 22-én hirtelen elhunyt. A megboldogult a közseget mint szolgáló 32 évig hűségesen szolgált. Nyugodjék békében.

Jelölés. A képviselő testület Borgulya György pénztárnok lemondása folytán megválasztott állásra folyó hó 25-én tartott gyűlésen a következőket känddálta: Veles Tamás, Petrács György és Medvegy Györgyöt.

Iskolaszék. A közönségi iskolaszék nov. 24-én délután gyűlést tartott a melynek intézkedéseiből megemlítendőnek találjuk, hogy ezenül az övönök nem szednek 20 krajczárokat a kárdecsenyfára. hanem

annak felállításáról a község fog intézkedni. Ezen határozattal tárgyalanná vált Mihályfi Emma övönő azon kérvénye, melyben a fentnevezett ezdra beleptidij mellett az o v o d a épületben öszszelendő táncmulatsághoz engedélyt kért. Kúrtóssy József tanítónak az övönőves korpóléka kiszolgáltatása iránti kérvénye pártolólag áttétett az előjárószághoz. Ezenkívül több kevésbé lényeges ügy is nyert elintézés.

Adomány a szarvasi menház javára. Báró Königswarder Herman nagybirtokos a szarvasi menház javára 1000 koronát adományozott. A jótékonyág oltárára hozott eme áldozat önmagában találja legszebb jutalmát.

Fogorvos. Kovács J. Budapestből, ki városunkat évek óta megszokta látogatni, ismét itt tartózkodik. Ennél fogva bátorodik mindazon fogbajosokat figyelmeztetni, kik segélyt igénybe öhajítják venni, hogy mielőbb sziveskedjenek hozzá járadni, mert vannak műtétek, plombirozások, műfogbetétek, melyek néha hazamosabb időt vesznek igénybe. Lakása: Árpád szálloda 1 szám.

Felelős szerkesztő: SZIKES ANTAL

A díjak rendkívül mérsékelték. Lovak és Szarvasmarhák biztosítása A magyarkölcsonös állatbiztosító társaság mint szövötkezett.

Budapest, VII. ker Erzsébet-körút 27
biztosításokat elfogad lovak és szarvasmarhák elhullása következtében beállott káresetek megtérítésére

Kártérítés igénye fennáll, ha közönséges vagy járványos betegségekben vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha kényszervágás rendeltetik el.

Az intézet élén állanak a következő földbirtokosok: báró Stojanovics György, elnök báró Ambrózy Gyula, gróf Bethlen Balázs cs. és kir. kamarás, orszgy. képviselő, dr. Bély László orsz. képviselő, Chernel György cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, báró Jósika Gábor, cs. és kir. kamarás orsz. képviselő, gróf Korniss Károly, főrendiházi tag, báró Nyári Béla cs. és kir. kamarás, gróf Ráday Gedeon, dr. Simay Aladár a Magyar agrár járadékbank r. t. gazd. tanácsosa, dr. Tetéleni Árpád ügyvéd, Taly István, cs. és kir. kamarás, Pestm. gazd. egyll. alelnöke Zaleszki Jenő, dr. Pajor Ignác vezérigazgató.

Felvilágosítás-al szivesen szolgál az igazgatóság éstholéty, Rethy S. utóda Szarvason

A díjak rendkívül mérsékelték.

6
húzásra érvényes jötekonyczélú — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.
Főnyeremény
100,000

korona ért.
5 nyeremény á 20.000 kor. stb. ért.
Kivanatra 20% levonással készpénzben kifizetetik.
Első húzás visszavevőhatatlanul már január hó 4 én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:
NAGY JÖTEKONYSÁGI SORSJÁTÉK KEZELŐSÉGE
Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára
Budapest IV., Kossuth Lajos utca 1. sz.

PESTI HIRLAP.

Két évtizedes mult áll immár a Pesti Hirlap mögött. Két évtized bizonyítja, hogy hazánk e legelterjedtebb s így legjobbnak elismert lapja méltó utódja lett a dicső emlékü Kossuth Lajos történelmi nevezetességű PESTI HIRLAP-jának.

Ki vonhatná ezt kétségbe? Hisz a Pesti Hirlap — mint a huszonegy év alatt megjelent minden sora bizonyítja — szabadelvű minden irányban, ugy politikai mint társadalmi téren; független lől és lefelé, a hatalommal és a nagyközönséggel szemben egyaránt; demokratikus minden ízében s csüggedetlen hirtetője, terjesztője és rajongó híve a társadalmi egyenlőség megszentelt elveinek.

Szabadelvűség, függetlenség, demokratikus egyenlőség — volt és marad a Pesti Hirlap programja. E programra esküszik, e programhoz hű maradt mindenkor a szellemi munkások ama fényes gárdája, melyet a Pesti Hirlap (úgy a multban, mint a jelenben) maga körül csoportosított.

Vezércikkirői ez idő szerint dr. Kenedi Géza (első szerkesztő), dr. Vázyonyi Vilmos, ifj. Abrányi Kornél, Kóbor Tamás.

Tárczairói pedig: Mikszáth Kálmán, Tóth Béla (egyszermind a közkezdveltségű Esti levelek írója), Murai Károly, Gárdonyi Géza, Quintus (Kenedi Géza), Kóbor Tamás, Bede Jób, Tömörkény István, Kálnay László, Homok (Cserzy Mihály), Győry Ilona [szini kritikus] Kezdi Kovács László (műkritikus), Kóbor (Kozma Andor) a közkezdveltségű verses heti krónikák szerzője, Vértési Arnold, Abonyi Árpád, Krúdy Gyula, Zempléni Árpád, Hoffmann Ottó, stb. stb.

A Pesti Hirlap közkezdveltségű karczolatait, csevegéseit, kis czikkeit Mikszáth Kálmán (A tisztelt Házból), ifj. Abrányi Kornél (a Lloydklubból), Bede Jób (Vizy Gabor levelei) Murai Károly stb. írják.

Specialitásai is vannak a Pesti Hirlapnak s ezekre nézve egyetlen más lap sem vetélkedhetik vele. Ilyenek az imént emittett országgyűlési, közeleti, politikai, társadalmi u. n. karczolatok (csevegések) mellett első sorban az Esti levelek, melyekben a toll elsőrangú művésze Toth Béla — ez idő szerint legjelesebb tárczairónk — napi eseményekhez, aktuális kérdésekhez szól hozzá, ritka elme éllel s országszerte elismert szellemességgel; hol tudományos alapossággal, hol könnyed gunnyal, tanítva és kritizálva.

Másik specialitása a lapnak a Szerkesztői üzenetek naponkinti gazdag rovata, melyet a szellemes Quintus állit össze hangyaszorgalommal s széleskörű tudományos készüllettel; mulattatva, tréfálkozva vagy filozofálva.

További specialitások: a hetenkinti sakk-rovat, melyet hazánk első sakk-mestere Charousek Rezső szerkeszt, szakértő munkatársak segítségével; továbbá az időnkinti adott bélyegkedvelők rovata, artista-hirek. (Amazt Kósa Rezső, emzt Kiss Dezső állitja össze.)

A lap rendes belső dolgozóitársai — a már felsoroltakon kívül — szintén csupa kipróbált hirlapírók: báró Jósika Kálmán (kölpolitika) Luby Sándor [napihirek], dr. Komor Gyula (szini kritikus), K. Kovács László, (képzőművészeti kritikus), dr. Böldi Ior zenekritikus, Szabó László vegyes és külföldi tárczák, Szegő Béla vegyes és tiviratok, Wurm Adolf közgazdaság, Balla Vilmos a szintén specialitást képező gabnatőzsei karczolatok írója, Guthi Imre törvényszéki tudósító, Zsoldos László helyi tudósító, Schmitz József, segédszerkesztő.

A tartalom gazdasága és terjedeleme tekintetében szintén első helyen áll ma napilapjaink közt a Pesti Hirlap, mely napról-napra 22—24 oldalon jelenik meg, vasárnaponként pedig 32—48 oldalon.

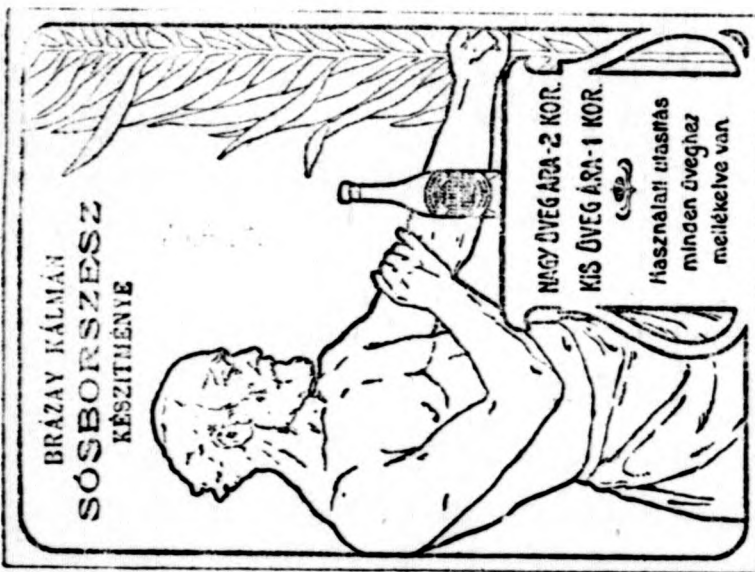
Külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek még pedig:
a) havonként jegyzéknaplót, a hó minden napjára följegyzésekre szánt lapokkal;
b) évenként karácsonyi afandékal a PESTI HIRLAP nagy képes nagyrítát a legkiválóbb írók válogatott dolgozataival közhatszám tudnivalókat s a legérdekesebb képek egész tömegével;
c) a PÁRISI DIVAT című fényes kiállítás képes heti divatlapot Győry Ilona szerkesztésében a Pesti Hirlap előfizetői félárán kapják.

Regény közlemények dolgában is elsőség illeti a lapot: eredeti regényeit Mikszáth Kálmán, Abonyi Árpád és Werner Gyula írják: fordított regényeit pedig külföldi irodalom legelsőrendű termékeiből válogatja össze.

A Pesti Hirlap regény-carnokát naponként egy-egy külföldi (francia, angol, orosz) tárcza, elbeszélés, rajz vagy tréfás dialog egészítik ki úgy hogy annyi élvezetes szépirodalmi olvasmányt, mint a Pesti Hirlap valóban egyetlen más lap sem ad ma olvasóinak.

Méltán mondhatjuk tehát ma hazánk legelterjedtebb lapját a legolcsóbbnak is, méltán ajánlhatjuk a nagy magyar olvasóközönség pártolására: mert a Pesti Hirlap előfizetési ára egy hóra csak 1 frt 20 kr negyedévre 3 frt 50 kr, s a Párisi Divattal együtt 4 frt 50 kr. (Mutatványszámokat levelezőlapon kifizezett óhajra a kiadóhivatal minden hóra küld, a hol a lapot színonként nem árujják.)

Minden új előfizető, aki december hó folyamán legalább negyedévre előfizet, szintén megkapja ingyen és bérmentesen a Pesti Hirlap nagy képes naplárát az 1900. évre, valamint a lapban folyó regény addig megjelent részét külföldi nyomathat — A Pesti Hirlap Naplára karácsony éjféltől hetenfog széküldenit — A kiadóhivatal címre, hova az előfizetési díjakat legolcsóbb postautatványon küldeni, Budapest, V. Váci kör 73.

Világhírű, rendkívül jó hatású hárszer bedörzsölés által, meghűléses esetekben: csusz, köszvény és fülzúgásoknál, hurutos szem-bajoknál, toroklobnál, diffóriáznál, fogfájás nál, migrain hajullás és lázszedés ellen. Gyógyógyomdra (masszaz) orvosi tekintélyek által ajánlott kiváló szer. Használai: utastás, melyben minden egyes baj ellen miként alkalmazása eszernek részletesen le van írva, minden itveghez mellékelve van. Gyártási hely Budapest. Kapható minden fűszerkereskedésben és gyógyszerárban Számos elismerő levél a világ minden részéről.

9160 Szarvas község leltározó jegyzőjétől.
1899 ikt.

HIRDETMEY.

A szarvasi kir. járásbíróság mint hagyatéki bíróság 1899 Ö. I. 126/8 számú végzésével néh. Achim Adám hagyatéká hoz tartozó ingóságok u. m. házi butorok és eszközök ruhaneműek ágyneműek, tűzifa takarmány és 2 fejős tehén nyilvános elárverés zésével megbízatván, közhírré teszem, hogy az árverést örökhatyó volt papilakásan 28 házszám alatt 1899 november hó 30án d. e. 9 órakor fogom megtartani. Az ingóságok azonnali készpénz fizetés mellett fognak a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Szarvas 1899 november hó 23 án
SALACZ, jegyző.

Sürgöny czim: Nádházy Szarvason.

Nádházy János temetkezési vállalata Szarvason

(Kórház utca 1260 házszám alatt saját házában.)

elvállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: ércz és fakoporsókat, továbbá mindenféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármí módon tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók I frttól feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 8 frttól feljebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frttól feljebb.
A Nádházy „Temetkezés Vállalata” a legcsekélyebb megrendelésnél is gyors és pontos kiszolgálást biztosít

Kiváló tisztelettel:
Nádházy János.

Valamint ércz koszoruk.

Nyomatott Dantzky Sándor könyvnyomdájában, Szarvason, 1899.